

at skolerne nogen sinde reelt kan eller vil leve op til kravene om selveje og selvstændighed, eller om de umiddelbart bør fortsætte inden for den nye lovgivnings rammer. Min egen vurdering er, at Tvindskolerne under imperiet har bragt sig selv i et sådant afhængighedsforhold til Fællesejet og de øvrige dele af imperiet, at de reelt hverken kan eller vil løsrive sig. Jeg kan stadig ikke se andre muligheder for at sætte en effektiv stopper for Tvinds skolekoncern end regeringens lovforslag, og jeg anbefaler selvfølgelig, at Folketinget vedtager det.

Loven vil træde i kraft den 1. januar næste år, fordi skolerne har fået tilsagn om, at de vil få tilskud i hele 1996. Dette tilsagn vil jeg ikke anfægte, men jeg vil modregne for eventuelle overtrædelser af de gældende tilskudsregler. Til gengæld får en skole ikke ret til statstilskud i al fremtid. Folketinget har i sin tid søgt at afgrænse, hvilke skoler der falder ind under støttereglerne. Denne grænse vil altid kunne flyttes, og det er det, jeg nu beder Folketinget om at gøre på en måde, der er til at forstå.

I starten af dette år afsluttede Undervisningsministeriet en undersøgelse af, om skolerne under skolesamvirket Tvind er selvejende institutioner i den forstand, der ligger til grund for godkendelses- og tilskudslovgivningen for frie skoler. Konklusionen er kort og godt, at det er de ikke. Tvindskolerne og Poul Jørgensen fik den 26. januar tilsendt ministeriets afgørelse om selvejespørgsmålet, og skolerne erklærede alle i løbet af marts måned, at de ville rette sig efter ministeriets krav, og indsendte deres planer for, hvordan de ville opfylde dem.

Den 13. marts tog jeg et politisk initiativ og fremsatte to lovforslag, der begge har til formål at klarlægge kravene om, at de frie skoler skal være selvejende institutioner. Lovforslagene strammer habilitetskravene til bestyrelsesmedlemmer, begrænser skolernes adgang til at anbringe deres likvide midler og giver adgang til at kræve skolernes revisor udskiftet. Det er alt sammen noget, som Tvindskolekoncernen har tvunget mig til at fremsætte, men det var ikke nok, og derfor har jeg ikke accepteret, at Tvindskolerne faktisk selv opløser koncernen. Det er svært at fæste lid til skolerne endnu en gang. Deres gennemførelsesplaner er provokerende ensartede, og de bærer præg af at have en fælles inspirationskilde.

...

Det primære formål med L 268 er at stoppe for tilskud til skolekoncerner i det hele taget. Der stilles krav til, hvordan en selvejende uddannelsesinstitution skal opføre sig, og ministeren får adgang til at tilbagekalde godkendelsen og tilskuddet, hvis kravene ikke opfyldes med rimelig sikkerhed. Denne adgang er skønsmæssig - det vil jeg ikke lægge skjul på - og det giver sig selv, at skønnet skal udøves inden for lovens rammer, dens motiver og de almene retsgrundsætninger.

...

Men jeg kan ikke stoppe hele Tvinds skolekoncern på én gang. De nugældende love har hverken en tilstrækkelig præcis definition af selveje eller hjemmel til at tage godkendelsen tilbage og stoppe for tilskud til skoler, fordi de indgår i en koncern.

Skolekoncernen er oplagt i strid med ånden bag lovene for de frie skoler, men at bygge sin administration på lovens ånd er et uholdbart grundlag for en minister at bevæge sig ind på. Derfor har jeg valgt at forelægge sagen i fuld åbenhed for Folketinget, så vi gennem en ansvarsfuld demokratisk proces kan få udtrykt de folkevalgte medlemmers vilje i en tydelig og administrerbar lovgivning.

Det er ikke overtrædelserne af tilskudsreglerne, der er anledningen til regeringens lovforslag om stop for tilskud til Tvindskolerne og om skærpede beføjelser i forhold til alle skoler, der måtte indgå i koncernlignende samarbejde.

Det, jeg foreslår, er at stoppe for tilskud til skolekoncerner og gøre det nu for Tvindskolerne, som dokumenteret deltager i en omsiggribende skolekoncern. Det afgørende er, at skolekoncerner giver basis for en evig udvidelse af såvel antallet af skoler som eksisterende skolers virksomhed finansieret af en kapital, som stammer fra de enkelte skoler, men som er udført til og ophobes i de bagvedliggende fonde m.v.

Andre frie skoler end Tvind etablerer og udvider sig primært på grundlag af deres egen og lovlige tilvejebringelse af et økonomisk grundlag, hvorimod ekspansionen i Tvindskolekoncernen er baseret på Fællesejes køb og fordeling af ejendomme, finansiering af huskøb via andre skolers husleje, centralt styrede hvervning og fordeling af det tilstrækkelige antal elever samt systematiske overtrædel-